

Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere [arbeidstakeroppfinnelsesloven]

Dato	LOV-1970-04-17-21
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2015-06-19-65 fra 01.10.2015
Publisert	ISBN 82-504-1211-7
Ikrafttredelse	01.09.1970
Endrer	
Kunngjort	
Korttittel	Arbeidstakeroppfinnelsesloven

§ 1. Denne lov gjelder her i riket patenterbare oppfinnelser som gjøres av arbeidstakere i offentlig eller privat tjeneste.

0 Endret ved lov 6 des 2002 nr. 73 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 6 des 2002 nr. 1348).

§ 2. Med de begrensninger som følger av bestemmelsene i § 7 første ledd, § 9 og § 10, kommer loven bare til anvendelse når annet ikke er eller må anses avtalt.

0 Endret ved lov 14 mars 2003 nr. 15 (ikr. 1 mai 2003 iflg. res. 4 apr 2003 nr. 417).

§ 3. Arbeidstakere har samme rett til sine oppfinnelser som andre oppfinnere om ikke annet følger av bestemmelsene i denne lov.

§ 4. Har en arbeidstaker som har forsknings- eller oppfinnervirksomhet som sine vesentligste arbeidsoppgaver, nådd fram til en oppfinnelse ved utførelsen av disse oppgaver eller utgjør en oppfinnelse resultat av en nærmere angitt oppgave som en arbeidstaker er blitt pålagt i sin tjeneste, kan arbeidsgiveren kreve retten til oppfinnelsen helt eller delvis overført til seg, dersom utnyttelsen av oppfinnelsen faller innenfor bedriftens virksomhetsområde.

Er oppfinnelsen blitt til i annet samband med tjenesten enn nevnt i første ledd, kan arbeidsgiveren kreve å få utnytte den i sin virksomhet dersom utnyttelsen faller innenfor bedriftens virksomhetsområde. Ønsker arbeidsgiveren å overta en mer omfattende rett til en slik oppfinnelse, har han i et tidsrom av 4 måneder etter mottakelsen av meldingen om oppfinnelsen etter § 5, fortrinnsrett til å inngå avtale med arbeidstakeren om dette.

Er oppfinnelsen blitt til uten samband med tjenesten, har arbeidsgiveren i samme tidsrom som nevnt i foregående ledds siste punktum fortrinnsrett til å inngå avtale med arbeidstakeren om helt eller delvis å overta retten til oppfinnelsen, dersom utnyttelsen faller innenfor bedriftens virksomhetsområde. Bestemmelsen i leddet her gjelder ikke for universiteter og høyskoler.

0 Endret ved lov 6 des 2002 nr. 73 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 6 des 2002 nr. 1348. Etter sin ordlyd tilføyer endringsloven et tredje ledd nytt *tredje* punktum. Ettersom leddet tidligere besto av ett punktum, er det nye her satt som *annet* punktum).

§ 5. Arbeidstaker som gjør en oppfinnelse som omfattes av bestemmelsene i § 4, skal uten unødig opphold gi arbeidsgiveren skriftlig melding om dette med opplysning om hva oppfinnelsen består i.

§ 6. Arbeidsgiver som vil erverve rett til en oppfinnelse i medhold av § 4 første ledd eller annet ledd, første punktum, må underrette arbeidstakeren skriftlig om dette innen 4 måneder etter mottakelsen av meldingen etter § 5.

Før 4 måneder er gått fra det tidspunkt da arbeidsgiveren mottar melding etter § 5, må arbeidstakeren ikke uten skriftlig samtykke fra arbeidsgiveren forføye over en oppfinnelse som faller inn under § 4 eller foreta handlinger som forringer mulighetene for patentering eller muliggjør utnyttelse for annens regning. Arbeidstakeren kan dog, når han har gitt den i § 5 omtalte melding søke patent på oppfinnelsen her i riket så lenge denne rett ikke er overført til arbeidsgiveren. Arbeidsgiveren skal varsles skriftlig før søknaden inngis.

Lærere og vitenskapelig personale ved universiteter og høyskoler har likevel rett til å publisere oppfinnelsen dersom arbeidsgiveren ble varslet om det i meldingen om oppfinnelsen etter § 5, og tredjeparts rett ikke er til hinder. Dersom de nevnte vilkårene for publisering er oppfylt, har ikke arbeidsgiveren rett til å overta oppfinnelsen etter § 4. Har oppfinneren ikke tatt skritt til publisering innen ett år etter varselet etter § 5, kan arbeidsgiveren likevel overta oppfinnelsen. En arbeidstaker som har forbeholdt seg retten til å publisere oppfinnelsen, kan ikke uten skriftlig samtykke fra arbeidsgiveren søke patent på oppfinnelsen.

0 Endret ved lov 6 des 2002 nr. 73 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 6 des 2002 nr. 1348).

§ 6 a. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere ved universiteter og høyskoler.

0 Tilføyd ved lov 6 des 2002 nr. 73 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 6 des 2002 nr. 1348).

§ 7. Erverver en arbeidsgiver i medhold av § 4 eller på annet grunnlag, rett til en oppfinnelse som en arbeidstaker har gjort, har denne, selv om annet måtte være avtalt før oppfinnelsen ble til, krav på rimelig godtgjøring med mindre verdien av den rett arbeidsgiveren har overtatt ikke overstiger hva arbeidstakeren med rimelighet må kunne forutsettes å skulle yte til gjengjeld for den lønn og mulige andre goder som han oppebærer i tjenesten.

Ved fastsettelse av godtgjøringen skal det særlig tas hensyn til oppfinnelsens verdi, omfanget av den rett arbeidsgiveren har overtatt, arbeidstakerens ansettelsesvilkår og den betydning ansettelsen for øvrig kan ha hatt for oppfinnelsens tilkomst.

Søksmål om godtgjøring må være reist innen 5 år fra det tidspunkt da arbeidsgiveren har ervervet rett til oppfinnelsen. Er det søkt patent på oppfinnelsen, kan søksmålet dog alltid reises innen 1 år etter at patentsøknaden er endelig avgjort.

§ 8. Søkes innen 6 måneder etter at arbeidstakeren har fratrudd sin tjeneste, patent på en oppfinnelse som er gjort av ham, skal den, såfremt utnyttelsen av oppfinnelsen faller innenfor virksomhetsområdet for den tidligere arbeidsgivers bedrift og oppfinnerens vesentligste

arbeidsoppgave, eller oppfinnelsen utgjør resultatet av en nærmere angitt oppgave som oppfinneren ble pålagt i sin tjeneste, anses som gjort mens tjenesten varte medmindre arbeidstakeren kan sannsynliggjøre noe annet.

§ 9. Avtale mellom en arbeidsgiver og en arbeidstaker om å begrense arbeidstakerens rett til å forføye over en oppfinnelse som gjøres senere enn ett år etter tjenestens opphør, er ikke bindende for arbeidstakeren.

0 Endret ved lover 31 mars 1978 nr. 7, 4 mars 1983 nr. 4.

§ 10. Fastsatt godtgjøring etter § 7 kan på begjæring av hver av partene endres, selv om annet måtte være avtalt, når de forhold som har vært bestemmende har endret seg vesentlig. Det skal dog ikke i medhold av denne bestemmelse kunne kreves tilbakelevering av ytelser som arbeidstakeren har mottatt på grunnlag av tidligere fastsettelse av godtgjøring.

§ 11. Den som på urettmessig måte utnytter eller åpenbarer opplysning som han som følge av denne lovs bestemmelser får vedrørende andres oppfinnelser, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes den som overtrer bestemmelsen i § 6 annet ledd første punktum.

0 Endret ved lov 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

§ 12. Tvist som reiser seg av forhold som omhandles i denne lov, kan hver av partene bringe inn for en meklingsnemnd.

Nemnda skal bestå av en formann og to medlemmer. Om disses ugildhet gjelder samme regler som for dommere. Formannen, som skal ha de for embetsdommere i sin alminnelighet foreskrevne egenskaper, og det ene medlem, som skal ha innsikt og erfaring i patentrettslige og dermed forbundne spørsmål, samt varamenn for disse, oppnevnes av Kongen for fem år. Det annet medlem, som skal ha teknisk innsikt på det område oppfinnelsen tilhører oppnevnes for hver sak av vedkommende departement.

Hvis noen av partene begjærer det eller nemnda finner det nødvendig, kan den utvides med to medlemmer, som skal representere henholdsvis arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Disse oppnevnes for den enkelte sak av vedkommende departement. Er en part medlem av arbeidsgiver- eller arbeidstakerorganisasjon, skal oppnevningen skje i samråd med vedkommende organisasjon. Gjelder tvisten en oppfinnelse som er gjort av en arbeidstaker ved et universitet eller en høyskole, kan departementet i stedet utvide nemnda med to medlemmer etter forslag fra hver av partene.

0 Endret ved lov 6 des 2002 nr. 73 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 6 des 2002 nr. 1348).

§ 13. Nemnda skal søke å få i stand en minnelig ordning mellom partene, bl.a. ved fremsettelse av forslag til forlik.

Nemnda fungerer som voldgiftsrett hvis partene er enige om det.

Utgiftene til nemndas virksomhet dekkes av det offentlige.

Nærmere regler for nemndas virksomhet gis av Kongen.

§ 14. Er en sak innbrakt til mekling i nemnda, trer denne mekling ved søksmål i stedet for mekling i forliksrådet.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 15. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹

- - -

1 Fra 1 sep 1970 iflg. res. 3 juli 1970. Jf. res. 24 juni 1983 om Jan Mayen.